

РЕАЛІЗАЦІЯ МОЖЛИВОСТЕЙ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СЕЛА ЗА РАХУНОК ЙОГО СТРАТЕГІЧНОЇ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

О.М. Кобилкін, к. е. н., доцент, С.В. Кобилкіна, к. е. н., доцент
Сумський національний аграрний університет

Обґрунтовано необхідність стратегічної реструктуризації потенціалу сільськогосподарських підприємств Сумської області з метою підвищення ефективності використання ресурсів у рослинництві.

Постановка проблеми. Конкурентоздатність сільськогосподарських підприємств в умовах світової ринкової економіки можлива за умови переходу їх до стратегічного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Причинами зниження ефективності виробництва продукції сільського господарства більшість з дослідників вважає недостатність внесених добрив, незбалансованості їх за поживними елементами, низьку забезпеченість сільськогосподарською технікою, її зношеність. На думку таких вчених, як: Саблук П.Т., Клівець П.Г., Покропивний С.Ф., Колот В.М. та ін., покращення використання ресурсного потенціалу підприємств вимагає його стратегічної реструктуризації.

Метою даного дослідження є визначення невикористаних резервів та розробка напрямів реструктуризації стратегічного потенціалу сільськогосподарських підприємств.

Виклад основного матеріалу та обґрунтування отриманих результатів. В основі стратегічної реструктуризації потенціалу лежить планування пріоритетних у перспективі видів продукції, що базується на попиті на неї. На думку експертів [2], на світовому ринку у період з 2006 до 2015 року на насіння соняшнику попит збільшиться на 19%, на насіння ріпаку – на 21%, на пшеницю – на 11%, на ячмінь – на 6%, на рис – на 6%.

У Сумській області попит на продукцію сільського господарства у середньому за три попередні роки був задоволений на

68,4% по зерну, на 2,26% по овочах та 0,58% по картоплі. У найближчій перспективі очікується задоволення попиту на 84-93%.

Закономірність зміни продуктивності ріллі в період з 1990 по 2008 рр. полягає в зниженні її на 0,83 ц зерн. од./га щорічно. Причиною цього є дефіцит поживних речовин в розмірі 93 кг/га та дефіцит гумусу, який коливається від 2,76 під зерновими до 8,12 ц/га під цукровим буряком. В середньому ж під культурами дефіцит складає 3,1 ц/га.

Усуненню цих негараздів сприяє довготривале систематичне застосування ґрунтозахисної системи землеробства, яка стабілізує агрофізичні властивості ґрунту, фітосанітарний стан, водний і поживний режими, баланс органічної речовини й азоту, завдяки чому продуктивність агроценозів без додаткових витрат антропогенної енергії і при постійному їх зниженні зростає у 2-3 рази [2].

Реалізація урожайності, можливої при існуючому ресурсному забезпеченні (наприклад, для озимої пшениці по зайнятому парі): низькому – 40 кг/га; задовільному – 130; достатньому – 180; високому – 225 кг/га мінеральних добрив та 30 т/га органічних [3]. Витрати на 1 га складуть при низькому рівні ресурсного забезпечення 1300,95 грн., задовільному – 1584,94, достатньому – 1910,09, високому – 2077,90 грн. Завдяки випереджуючому зростанню урожайності від 32 ц/га (при низькому рівні ресурсного забезпечення) до 75 ц/га (при високому рівні), собівартість знизиться відповідно з 406,55 до 313,42 грн/т.

Висновки. Дослідження показали, що підвищення ефективності виробництва окремих видів продукції рослинництва цілком можливе при існуючому рівні ресурсного забезпечення за рахунок запровадження ґрунтозахисної системи землеробства та реструктуризації ресурсів.

Список використаних джерел

1. Стоянов С.В., Аргюшина Д.С. Вплив світової продовольчої кризи на ринок соняшнику та соняшникової олії в Україні // Фінанси АПК. – 2008. – №3. – С. 71-76.
2. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур з різним ресурсним забезпеченням / За ред. Д.І. Мазоренка, Г.Є. Мазнева. Харків: ХНТУСГ. – 2006. – 725 с.
3. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: [навч. посібник] / О.С. Федонін, І. М. Репіна. – К.: КНЕУ, 2004.
4. Харченко О.В. Ресурсозабезпечений врожай сільськогосподарської культури в конкретних природно-кліматичних умовах / О.В. Харченко // Вісник Сумського сільськогосподарського інституту. – Суми, 1997. – Вип. 1. – С. 57-60.